

زمان آزمون :

نام و نام خانوادگی :

نام درس :

پایه تحصیلی :

نام آموزشگاه :

نام دبیر :

تاریخ برگزاری

عنوان آزمون : فنون ۱۰ درس ۱۲-۱۰

ردیف	لطفاً پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم								
۱	<p>با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>«فرمان بزرگوار از خدای نامدار می‌گوید ... بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار من؛ کردگار نامدار، بندنهنواز آمرزگار منم؛ مرا پرستید که جز من معبد نیست؛ مرا خوانید که جز من مُجیب نیست.»</p> <p>(الف) ابوالفضل میبدی در این متن از نثر چه کسی تأثیر پذیرفته است؟</p> <p>(ب) نوع نثر این متن ..... است.</p>	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳								
۲	<p>هر یک از آرایه‌های داخل کمانک با کدام بیت متناسب است؟ (یک مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>(۱) واژ آرایی</td> <td>(۲) بوی جوی مولیان آید همی / یاد یار مهربان آید همی</td> </tr> <tr> <td>(۳) واژه آرایی (تکرار)</td> <td>(۴) بی عمر زنده من و این بس عجب مدار / روز فراق که نهد در شمار عمر</td> </tr> <tr> <td>(۵) ترجیح</td> <td>(۶) وجه خدا اگر شودت منظر نظر / زین پس شکنی نماند که صاحب نظر شوی</td> </tr> <tr> <td>(۷) ای تکیه‌گاه و پناه / زیباترین لحظه‌های خلوت من / ای شط شیرین پرشوکت من</td> <td>(۸) اشتقاد</td> </tr> </tbody> </table>	(۱) واژ آرایی	(۲) بوی جوی مولیان آید همی / یاد یار مهربان آید همی	(۳) واژه آرایی (تکرار)	(۴) بی عمر زنده من و این بس عجب مدار / روز فراق که نهد در شمار عمر	(۵) ترجیح	(۶) وجه خدا اگر شودت منظر نظر / زین پس شکنی نماند که صاحب نظر شوی	(۷) ای تکیه‌گاه و پناه / زیباترین لحظه‌های خلوت من / ای شط شیرین پرشوکت من	(۸) اشتقاد	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳
(۱) واژ آرایی	(۲) بوی جوی مولیان آید همی / یاد یار مهربان آید همی									
(۳) واژه آرایی (تکرار)	(۴) بی عمر زنده من و این بس عجب مدار / روز فراق که نهد در شمار عمر									
(۵) ترجیح	(۶) وجه خدا اگر شودت منظر نظر / زین پس شکنی نماند که صاحب نظر شوی									
(۷) ای تکیه‌گاه و پناه / زیباترین لحظه‌های خلوت من / ای شط شیرین پرشوکت من	(۸) اشتقاد									
۳	<p>نوع جناس را در بیت زیر بنویسید و معانی متفاوت آن را ذکر کنید.</p> <p>ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم / پیغام دوستان برسانی بدان پری»</p>	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳								
۴	<p>نوع جناس ناهمسان را در ابیات زیر بنویسید.</p> <p>(الف) چو شد روز رستم بپوشید گبر / نگهبان تن کرد بر گبر ببر</p> <p>(ب) اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه</p> <p>(ج) عجب نیست از گل که خنده به سروی / که در این چمن پای در گل نشیند</p>	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳								
۵	<p>اگر واژگان «نو - جو» به عنوان قافیهٔ شعر به کار روند، قاعدةٔ قافیه کدام است؟</p>	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳								

در شعر زیر دومین واژهٔ قافیه را مشخص کنید.

«من که جستجوگرم

سرودهای ناشنیده را

شعر من که عاشقم

همیشه از تو گفتن است

ای که در بهار سبز نام تو

رسالت گل محمدی

شکفتن است.»

۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

بیت زیر را بخوانید و با توجه به واژگان قافیه جدول را کامل کنید.
روز وصل دوستداران یاد باد / یاد باد آن روزگاران یاد باد»

حروف الحاقی	حروف اصلی	حرف روی	قاعده
د	ج	ب	الف

۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

حروف قافیه در کدام گزینه براساس الگوی «مصطفت + صامت + صامت + حروف الحاقی» است؟

(الف) ما چون ز دری پای کشیدیم کشیدیم / امید ز هرکس که بردیم بردیم

(ب) بگو تا سوار آورم زابلی / که باشند با خنجر کابلی

(ج) اگر جنگ خواهی و خون ریختن / بر این‌گونه سختی برآویختن

۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

هریک از اصطلاحات داخل کمانک را مقابل بیت مربوط به آن بنویسید. (ذوقافیتین - قافیهٔ درونی) «یک بیت اضافی است»

الف) ذوقافیتین	۱) گلزار و باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی / هم درد و داغ عالمی، چون پا نهی اندر جفا
ب) قافیهٔ درونی	۲) طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد / داغ و دردی کز تو باشد خوشتر است از باغ و ورد
	۳) کسی دانهٔ نیک مردی نکاشت / کزو خرمن کام دل برنداشت

۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

قافیه کردن کدامیک از واژگان داخل کمانک نادرست است؟ (شالیز - کاریز - لذیذ - نیز)

پیوند روح می‌کند این باد مشکبیز / هنگام نوبت سحر است ای ندیم .....

۱۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

جائی خالی را با واژهٔ مناسب پر کنید.

رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی از ویژگی‌های سطح ..... شعر قرن پنجم و ششم است.

۱۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دهم‌خردادماه ۱۴۰۳

گزینه مناسب برای عناوین ستون الف را از ستون ب انتخاب کنید. (یک گزینه اضافی است).

ب	الف
(۱) عطار نیشابوری	الف) پدر شعر فارسی
(۲) خواجه عبدالله انصاری	ب) قصيدة تمام و کمال در موضوع حکمی و اندرزی سرود
(۳) رودکی	ج) بسیاری از شاعران به پیروی از وی به تصوف و عرفان روی آورده‌اند.
(۴) کسایی مروزی	د) شیوه اصلی نثر موزون را به کمال رساند.
(۵) سنایی غزنوی	

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳

۱۲

<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. گر تیغ برکشد که محبتان همی زنم</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>اول کسی که لاف محبت زند، منم سعدی</p> <p>وی بسا ناظم، که او در عمر خود، شعری نگفت محمد تقی بهار</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. ای بسا شاعر، که او در عمر خود، نظمی نساخت</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>
<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. ای دلیل دل گم گشته، خدا را مددی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>که غریب ار نبرد ره، به دلالت برود حافظ</p> <p>که راضی ام به نسیمی کز آن دیار آبد یغمای جندقی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. مرا زمانه ز یارم به منزلی انداخت</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>
<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>مزه بر هم نزند، گر بزئی تیر و سنانش سعدی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. به مُلکِ جم، مشو غرّه که این پیران رویین تن</p> <p>به دستانت به دست آرد، اگر خود پور دستانی خواجوی کرمانی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>
<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. و چه بیگانه گذشتی، نه کلامی نه سلامی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>نه نگاهی به نویدی، نه امیدی به پیامی شفیعی کدکنی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	<p>در بیت زیر، نوع جناس را مشخص کنید. الف) پدر شعر فارسی</p> <p>ب) قصيدة تمام و کمال در موضوع حکمی و اندرزی سرود</p> <p>ج) بسیاری از شاعران به پیروی از وی به تصوف و عرفان روی آورده‌اند.</p> <p>د) شیوه اصلی نثر موزون را به کمال رساند.</p>

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

		<p>در هر یک از ابیات زیر: (الف) ردیف را مشخص کنید. (اگر دارد) (ب) واژه‌ها و حرف یا حروف قافیه را تعیین کنید. (ج) حرف یا حرف‌های الحاقی را مشخص کنید. (اگر دارد) (د) حرف یا حروف اصلی قافیه را مشخص کنید. (الف) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟ / منزل آن مه عاشق‌کش عیّار کجاست؟</p>	۲۰
حافظ		ب) کاشکی جز تو کسی داشتمی / یا به تو دست رسی داشتمی	
حاقانی		پ) چندان که گفتم غم با طبیبان / درمان نکردند مسکین غریبان	
حافظ		ت) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	
مولوی		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	
هوشنگ ابتهاج		<p>با توجه به بیت زیر به ۳ سؤال بعدی پاسخ دهید.</p> <p>نشود فاش کسی آنچه میان من و توست تا اشارات نظر، نامه‌رسان من و توست</p>	
		ردیف کدام است؟	۲۱
		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	
		واژه‌های قافیه را مشخص کنید.	۲۲
		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	
		حروف و قاعدهٔ قافیه را بنویسید.	۲۳
		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	
رشید و طوط		<p>هریک از اصطلاحات زیر را مقابل بیت مربوط به آن بنویسید. «قافیهٔ درونی، ذوقافیتین» ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو، آسمان سپر</p>	۲۴
مولوی		گلزار و باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی / هم درد و داغ عالمی، چون پا نهی اندر جفا	
مولوی		یا مرا، غار مرا، عشق جگرخوار مرا / یار توبی، غار توبی، خواجه نگه‌دار مرا	
		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	
حافظ		<p>در کدام بیت، «ردیف» وجود ندارد؟ دلیل خود را بنویسید. روز وصل دوستداران، یاد باد / یاد باد آن روزگاران یاد باد</p>	۲۵
فردوسی		گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان	
		مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)	

	<p>نوع قاعدهٔ قافیه را در بیت، مشخص کنید. آبِ آتش فروز عشق آمد</p> <p>سنایی، حدیقه</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۲۶
	<p>واژه‌های قافیه و حروف مشترک آن را در بیت، مشخص کنید. گوهر خود را هویدا کن، کمال این است و بس</p> <p>خویش را در خویش پیدا کن، کمال این است و بس میرزا حبیب خراسانی</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۲۷
	<p>واژه‌های قافیه و حروف مشترک آن را در بیت، مشخص کنید. بر سر آنم که گر ز دست برآید</p> <p>دست به کاری زنم که غصه سرآید</p> <p>حافظ</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۲۸
	<p>با توجه به این شعر، به ۳ پرسش بعدی پاسخ دهید.</p> <p>آمد نفس صبح و سلامت نرسانید / بوی تو نیاورد و پیامت نرسانید یا تو به دم صبح، سلامی نسپردی / یا صبحدم از رشك، سلامت نرسانید من نامه نوشتتم به کیوتر بسپردم / چه سود که بختم سوی بامت نرسانید بر باد سپردم دل و جان، تا به تو آرد / زین هر دو ندانم که کدامت نرسانید عمری است که چون خاک، جگر تشنۀ عشقم / و ایام به من، جرعة جامت نرسانید خاقانی، از این طالع خود کام چه جوبی؟ / کاو چاشنی کام به کامت نرسانید</p> <p>خاقانی شروانی</p>	۲۹
	<p>دو ویژگی ادبی را بنویسید.</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۳۰
	<p>کدام ویژگی‌های زبانی در شعر دیده می‌شود؟</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۳۱
	<p>قلمرو فکری این غزل را بررسی کنید.</p> <p>مسایل، تمرینات، فعالیتها و خودآزمایی‌های کتابهای درسی-پایه دهم-علوم و فنون ادبی (۱)</p>	۳۲
	<p>در بیت زیر جناس‌های ناقص را بیابید و نوع هر یک را تعیین نمایید: بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهریان آید همی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-سوم دبیرستان-سوم انسانی</p>	۳۳
	<p>قافیه در کدام بیت طبق قاعده‌ی (۱) است؟</p> <p>(الف) به خرد بخورد از بزرگان قفا خدا دادش اندر بزرگی صفا خیره مکن ملامت چندینم</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-چهارم دبیرستان-چهارم انسانی</p>	۳۴

قافیه کدام ابیات، نادرست است؟

- (الف) جان بی علم بی نوا باشد / مرغ بی برگ بی نوا باشد
(ب) که خواهد شد بگویید ای رفیقان / رفیق بی کسان یار غریبان
(ج) چون پری ز آدمی برید مرا / سوی ویرانهای کشید مرا
(د) مرد و زن چون یک شود آن یک تویی / چون که یکها محو شد آنک تویی

۳۴

۴ ب و ج

۳ الف و د

۲ ج و د

۱ الف و ب

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

کدام ابیات به ترتیب، می‌توانند با واژه «گریبان و رهگذر» هم‌قافیه شوند؟

- (الف) با یکی دست در کمر کرده / وان دگر را نهان نظر کرده
(ب) صورت هر دو کون پرتو اوست / گرچه این هر دو پرتو آن روست
(ج) هر که با آن نگار جان بدهد / جای جان عمر جاودان بدهد
(د) فارغ از یاد او زمانی نی / در غم سودی و زیانی نی
(ه) به دنیا از نتف هجران نسوزد / به عقبی ز آتش نیران نسوزد
(و) طلب تا محرم اسرار کردی / به آن مطلوب یار غار کردی

۳۵

۴ ب، ج، د - الف، و

۳ ب، د، ه - و

۲ ج، ۵ - الف

۱ ج، د - الف، و

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدامیک از قسمت‌های مشخص شده نادرست است؟

«موضوع قابل توجه در شعر نیمه دوم قرن ششم، علاقه‌مندی شاعران به سروden

۱

غزل‌های لطیف و زیباست. نظمی و همسبکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل

۲

بسیار کوشیدند. تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در

۳

قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهر کنند.»

۴

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

کدام مورد، بیانگر ویژگی‌های «فکری و ادبی» سده‌های پنجم و ششم است؟

۱ کاهش سادگی و روانی کلام - ورود اصطلاحات عرفانی

۲ رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی - فراوانی ترکیبات نو

۳ رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی - رواج هجو در شعر

۴ فراوانی وعظ و اندرز در شعر - فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی

۳۷

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

<p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳</p>	<p>کدام ابیات بهترتب، می‌توانند با واژه «هجران و رعنای» هم قافیه شوند؟</p> <p>(الف) تو اگر عیب خود همی دانی / نهای از عامه بل جهانبانی (ب) عاشق از درد خود نهان سازد / چهره زرد خود عیان سازد (ج) همراه و همنشین به هر جا اوست / همدم و همنفس چو با ما اوست (د) تو مپنداز ما زبان داریم / پاره‌آتش در این دهان داریم (ه) گر تو را میل صحبت لیلی است / مست و دیوانه بودنت اولی است</p> <p>۱ د، الف - ج، ه ۲ ب، د - ج، الف ۳ الف، ب - ج، ه ۴ ب، د - ج، ه</p>	<p>۳۸</p>
<p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳</p>	<p>در کدام بیت بهترتب، «ذوقافتیتین» یافت می‌شود و قافیه کدام بیت براساس قاعده آمد است؟</p> <p>(الف) بزرگ دولت آن کز درش تو آئی باز / بیا بیا که به خیر آمدی کجایی باز (ب) چو شاید گرفتن به نرمی دیار / به پیکار خون از مشامی میار (ج) رفیقان قدر یکدیگر بدانید / چو معلوم است شرح از بر مخوانید (د) شب نیست که چشمم آزومند تو نیست / و این جان به لب رسیده در بند تو نیست</p> <p>۱ ج و د ۲ ج و الف ۳ ب و الف ۴ ب و د</p>	<p>۳۹</p>
<p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳</p>	<p>چند مورد از موارد زیر، از واژگی‌های نثر و نظم سده‌های «پنجم و ششم» است؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی - تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن - کاربرد لغات مهجور عربی و ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی - تأثیر عمیق حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر این دوره - به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی <p>۱ ۱ ۲ ۲ ۳ ۳ ۴ ۴</p>	<p>۴۰</p>
<p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳</p>	<p>با توجه به متن: «چنین آورده‌اند که نصر بن احمد واسطه عقد آل‌سامان بود و اوج دولت آن خاندان ایام مُلک او بود و اسباب تمتع و علل تزفّع در غایت ساختگی بود. خزانی آراسته و لشکر جزار و بندگان فرمانبردار. زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی و تابستان به سمرقندی رفتی یا به شهرهای خراسان.» چهار مقاله: نظامی عروضی کدام گزینه از واژگی‌های نثر این متن <u>نیست</u>؟</p> <p>۱ حذف فعل به قرینه ۲ استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم ۳ استفاده از ترکیبات دشوار ۴ کاربرد واژگان مهجور عربی</p>	<p>۴۱</p>
<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳</p>	<p>با توجه به ابیات زیر آرایه‌های (موازنہ - واژه‌آرایی (تکرار) - اشتقاد) بهترتب در کدام گزینه‌ها دیده می‌شود؟</p> <p>(الف) هر کجا دردی اس درمانیش هست / درد عشق است آنکه درمانیش نیست (ب) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت / مردم کریمتر شوند اندر نعیم گل (ج) نظر تا کنی عرض نُقل است و می / نفس تا کشی، حرف چنگ است و نی</p> <p>۱ ب - ج - الف ۲ ج - ب - الف ۳ الف - ج - ب ۴ الف - ج - ب</p>	<p>۴۲</p>

در کدام ابیات «ردیف» وجود دارد؟

(الف) هر که گوید کلاغ چون باز است / نشنوندش که دیده‌ها باز است

(ب) غم خویش خور که خویش / به مرده نپردازد از حرص خویش

(ج) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

(د) پدر با پسر یکدگر را کنار / گرفتند کرده غم از دل کنار

۴۳ ب - ج ۴

الف - د ۳

ب - د ۲

الف - ج ۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دهم-خردادماه ۱۴۰۳

مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود؛ بهجز:

«از اسب پیاده شو بر نطع زمین رخ نه / زیر پی پیلش بین شهمنات شده نعمان»

۴۴ ۱ زمانه تربت لیلی کشد به دیده مجنون / سپهر دامن یوسف دَرد به دست زلیخا

۲ ببین به قصر سلاطین که فاخته زده کوکو / شنو ز بام مداریں که بوم برکشد آوا

۳ سپهر سنگ به جمشید زد چنانکه به جامش / زمانه تیشه به فرهاد زد چنانکه به خارا

۴ نه گنج ماند ز خسرو نه تخت ماند ز جمشید / نه قصر ماند ز شیرین نه طاق ماند ز کسرا ۴

سراسری-انسانی-۱۴۰۳-اردیبهشت

بهترتب، قافیه چند بیت دارای حرف الحاقی است و چند بیت ذوقافیتین است؟

- قیامت که بازار مینو نهند / منازل به اعمال نیکو دهند

- بداندیش خلق از حق آگاه نیست / ز غوغای خلقش به حق راه نیست

- بو که بر اجزای او تابد مهی / بو که در وی تاب مه یابد رهی

- مشرف و اهل قلم بر دست راست / زانکه علم خط و ثبت آن دست راست

- پس همی گفتند که ای ارکانیان / بی خبر از پاکی روحانیان

۴۵ ۱ دو - چهار ۴

۲ دو - سه ۳

۳ سه - سه ۲

۴ سه - دو ۱

سراسری-انسانی-۱۴۰۳-اردیبهشت

در متن زیر کدام مورد نادرست است؟

۴۶ ۱ با شکست سامانیان خراسان ابتدا به دست سبکتگین و بعد پسرش، محمد افتاد و سلسله غزنوی در سال ۳۵۱

۲

هجری در شهر غزنه تشکیل شد. غزنویان برای ماندگاری خود زبان فارسی را رواج دادند و در دربار

آنان شاعرانی نظیر ناصر خسرو و عنصری به ستایش و مدیحه‌سرایی می‌پرداختند.

۳ ۴

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

سراسری-انسانی-۱۴۰۳-اردیبهشت

از میان زیر به ترتیب، کدام بیت «ذوقافیتین» و قافیه کدام بیت نادرست است؟

الف: چون به دستان زدن گشادی دست / عشق، هشیار و عقل گشتنی مست

ب: شراب لعل می‌سازد عرق را روی گلگونش / قدح لبریز می‌گردد از لب‌های میگونش

ج: تو را این همه ایدر آراسته است / اگر شهریاری و گر خواسته است

د: از رخش خواهند جای بوسه نافهمیدگان / در حرم محراب می‌جویند این نادیدگان

۴۷ ۱ ج - د ۴

۲ الف - د ۳

۳ ج - ب ۲

۴ الف - ب ۱

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

	<p>کدام عبارت «فاقت» ویژگی زبانی موجود در «کلیله و دمنه» است؟</p> <p>۱ ملک پیلان با جملگی حشم به آب خوردن به سوی آن چشمه رفت و آن زمین خرگوشان بود.</p> <p>۲ هرگاه که دست در شاخی زند بار دیگر در سر آید و مثلًا سنگ راه در هر گام پای دام او باشد.</p> <p>۳ و لابد خرگوش را از آسیب پیل زحمتی باشد و اگر پای بر سر ایشان نهد، گوشمال تمام یابند.</p> <p>۴ از حقوق رعیب بر ملک آن است که هریک را بر مقدار مروت و یکدلی به درجه‌ای رساند.</p>	۴۸
	<p>کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی</p> <p>قافیه کدام بیت <u>نادرست</u> است؟</p> <p>۱ ای پیک پی خجسته که داری نشان دوست / با ما مگو بجز سخن دلنشان دوست</p> <p>۲ آنکس که ازو صبر محال است و سکونم / بگذشت، ده انگشت فرو برده به خونم</p> <p>۳ چون من به نفس خویشن این کار می‌کنم / بر فعل دیگران به چه انکار می‌کنم</p> <p>۴ کنی ناخوش به ما بر زندگانی / اگر از ما دمی دوری گزینی</p>	۴۹
	<p>سراسری-انسانی-۱۴۰۲-تیرماه</p> <p>کدام عبارت، «فاقت» ویژگی زبانی موجود در «کلیله و دمنه» است؟</p> <p>۱ عابدی را پادشاهی طلب کرد، اندیشید که دارویی بخورم تا ضعیف شوم.</p> <p>۲ اندر آن جهان اندر محل رؤیت، گروهانی که خداوند را ببینند، غایب شوند.</p> <p>۳ پیوسته نالان بود و خواب از او بگستت و بر نعشی خفته بر دوش همی برند.</p> <p>۴ اگر همگنان در تدارک این کار پشت در پشت نه ایستید، وکیل دریا را جرأت افزاید.</p>	۵۰
	<p>سراسری-انسانی-۱۴۰۲-تیرماه</p> <p>همه موارد در ابیات زیر «کاملاً» یافت می‌شود؛ به جز:</p> <p>«هرکه تأمل نکند در جواب / بیشتر آید سخن‌نش ناصواب یا سخن آرای چو مردم به هوش / یا بنشین چون حیوانان خموش»</p> <p>۱ قالب ابیات مثنوی و سراینده آن نظامی گنجوی در قرن ششم است.</p> <p>۲ قافیه براساس قاعده ۲ سروده شده است و «ب و ش» حرف روی است</p> <p>۳ سروده فوق ضربالمثل «اگر گفتن سیم باشد، خاموشی زر است» تناسب مفهومی دارد.</p> <p>۴ ابیات فوق با بیت «کیست در این دیرگه دیرپای / کو لمن الملک زند جز خدای؟» هم وزن است.</p>	۵۱
	<p>سراسری-انسانی-دی-۱۴۰۱</p> <p>در کدام بیت «ذوقافیتین» به چشم می‌خورد؟</p> <p>۱ اگر با پدر جنگ جوید کسی / پدر بی‌گمان خشم گیرد بسی</p> <p>۲ یکی باز را دیده بر دوخته است / یکی دیدها باز و پر سوخته است</p> <p>۳ مگر کان فرومایه رشتکیش / به کارشن نیاید خر پشت‌ریش</p> <p>۴ یکی سر برآر از گربیان غم / به آرام دل با جوانان بچم</p>	۵۲
	<p>سراسری-انسانی-دی-۱۴۰۱</p>	

	<p>در کدام بیت قافیهٔ درونی براساس قاعدة ۱ و تبصرهٔ قافیه سروده شده است؟</p> <p>تا عشق و رندی است کیشم یکسان بود نوش و نیشم / من دشمن جان خویشم گر او بود دشمن من تا در دلم جا گرفتی در سینه مأوا گرفتی / بوی گل و سوسن آید از چاک پیرامن من من کیستم بینوایی با درد غم آشنایی / هر لحظه گردد بلایی چون سایه پیرهن من بنشین چو گل در کنارم تا بشکفده گل ز خارم / ای روی تو لاله‌زارم وی موی تو سوسن من</p> <p>۱ تا عشق و رندی است کیشم یکسان بود نوش و نیشم / من دشمن جان خویشم گر او بود دشمن من ۲ تا در دلم جا گرفتی در سینه مأوا گرفتی / بوی گل و سوسن آید از چاک پیرامن من ۳ من کیستم بینوایی با درد غم آشنایی / هر لحظه گردد بلایی چون سایه پیرهن من ۴ بنشین چو گل در کنارم تا بشکفده گل ز خارم / ای روی تو لاله‌زارم وی موی تو سوسن من</p> <p>سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱</p>	
	<p>«قاعده و تبصرهٔ قافیه» در کدام ابیات یکسان است؟</p> <p>الف - تا با تو آرمیده‌ام از خود رمیده‌ام / منت خدای را که چه خوش آرمیده‌ام ب- از بس عرق شرم نشسته است به رویم / محروم ز نظاره آن روی نکویم ج- بوی رحمان از یمن آمد دل و جان تازه شد / دل چه و جان چه جهان از بوی رحمان تازه شد د- چندان به سر کوی خرابات خرابم / کاسوده ز اندیشه فردای حسابم</p> <p>۱ الف - ج ۲ ب - د ۳ ج - د ۴ الف - ج</p> <p>کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی</p>	
	<p>کدام گروه، «همگی» شاعران نیمه دوم قرن پنجم و قرن ششم‌اند؟</p> <p>۱ نظامی گنجه‌ای - فردوسی - سنایی - عطار ۲ ناصرخسرو - شهید بلخی - فرخی سیستانی - خاقانی ۳ خواجه عبدالله انصاری - کساپی - ناصرخسرو - رودکی ۴ جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی - خاقانی - انوری - سنایی</p> <p>کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی</p>	
	<p>«قاعده و تبصرهٔ قافیه» در کدام ابیات یکسان است؟</p> <p>الف- صبا تو نکهت آن زلف مشکبو داری / به یادگار بمانی که بوی او داری ب- سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمنی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدمنی ج- دیدم به خواب دوش که ماهی برآمدی / کز عکس روی او شب هجران سرآمدی د- بیا با ما مورز این کینه داری / که حق صحبت دیرینه داری</p> <p>۱ الف - ج ۲ ب - ج ۳ ب - د ۴ ج - د</p> <p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱</p>	
	<p>حروف اصلی قافیه در کدام بیت (مصطفوت + صامت + صامت) است؟</p> <p>۱ در زلف تو بند بود دل ما / در بند کمند بود داد دل ما ۲ پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است / گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است ۳ بر زلف تو باید که ره شانه ببندند / یا مشکفروشان در کاشانه ببندند ۴ هان ای دل عبرت‌بین از دیده عبرت کن هان / ایوان مدابین را آیینه عبرت دان</p> <p>سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱</p>	

پاسخنامه تشریحی

الف) خواجه عبدالله انصاری

- ۱) ب) موزون (مسجّع)
۲) د) ۱ (ص ۲۸)   ج) ۵ (ص ۹۹)   ب) ۲ (ص ۲۹)   الف) ۴ (ص ۹۸)

۳) جناس همسان (تام): ۱- پریدن - حوری (زیبارو، معشوق)

- ۴) الف) جناس ناهمسان اختلافی (گبر - ببر)، جناس ناهمسان افزایشی (بر - ببر) (ذکر ۱ مورد کافی است).
ب) جناس ناهمسان افزایشی (کوه - شکوه)، جناس ناهمسان اختلافی (سر - در)
ج) ناهمسان حرکتی (ذکر ۱ مورد کافی است).

۵) قاعده ۲

۶) شکفتن

- ۷) د) قاعده ۲   ج) حرف «ر»   ب) ار   الف) ان

۸) گزینه ج

- ۹) ب) ۱   الف) ۲

۱۰) لذیذ

۱۱) سطح فکری

- ۱۲) د) ۱   ج) ۵   ب) ۴   الف) ۳

۱۳) محبان، محبت: جناس هم‌ریشه (اشتقاق)

۱۴) نظم و نظام / شعر و شاعر: جناس و هم‌ریشه (اشتقاق)

۱۵) دلیل و دلالت: جناس هم‌ریشه (اشتقاق)

۱۶) یار، دیار: جناس ناهمسان، افزایشی

۱۷) جفا، قفا: جناس ناهمسان، اختلافی

۱۸) دستان (مکر و حیله)، دستان (لقب زال): جناس همسان (تام)

۱۹) کلامی، سلامی: جناس ناهمسان، اختلافی

۲۰

ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟ / منزل آن مه عاشق‌کش عیّار کجاست؟
 الف) کجاست ب) یار، عیّار - حروف قافیه: یار (ج) ندارد (د) ار
 کاشه‌کی جز تو کسی داشتمی / با به تو دست رسی داشتمی
 الف) داشتمی ب) کسی، رسی - حروف قافیه: سی (ج) ی (د) س
 چندان که گفتم غم با طبیبان / درمان نکردند مسکین غریبان
 الف) ندارد ب) طبیبان، غریبان - حروف قافیه: بیان (ج) ان (د) بب
 بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست
 الف) آرزوست ب) گلستانم، فراوانم - حروف قافیه: انم (ج) م (د) ان

من و توت

۲۱

«میان» و «نامه‌رسان»

۲۲

حروف قافیه: «ان»
 قاعده قافیه: «۲»

۲۴

ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو، آسمان سپر (ذوق‌افیتین)
 گلزار و باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی / هم درد و داغ عالمی، چون پا نهی اندر جفا (قافیه درونی)
 یا مرا، غار مرا، عشق جگرخوار مرا / یار توبی، غار توبی، خواجه نگه‌دار مرا (قافیه درونی)

۲۵

بیت دوم. زیرا واژه «روان» در هر مصراح، معنای متفاوتی دارد.
 روان (جاری) - روان (روح)، واژه‌های قافیه باید معنای متفاوت داشته باشند.

آتش‌فروز - آب‌سوز ← قاعده ۲

۲۶

واژه‌های قافیه: «هویدا» و «پیدا»
 حروف قافیه: «ا»

۲۷

واژه‌های قافیه: «بر» و «سر»
 حروف قافیه: «— ر»

۲۹

۱) غزل، این شعر در قالب غزل است و دوره خاقانی و سبک عراقی، دوره اوج‌گیری غزل است.
 ۲) به کارگیری ردیف «نرسانید» باعث خوش‌آهنگی شهر شده است.
 ۳) بهره‌گیری از آرایه‌های ادبی «تشخیص، جناس، کنایه و ...»

۳۰

۱) از میان رفتن لغات مهجور فارسی، به طوری که در این غزل، واژه مهجور فارسی نمی‌بینیم.
 ۲) استفاده از ترکیبات نو مانند «نفس صبح، جرعه جام، سلامت نرسانید و ...»
 ۳) سادگی و روانی کلام

۳۱

۱) درون‌گرایی و توجه به احوال شخصی و مسائل روحی، از جمله در عبارت «خاقانی، ازین طالع خود کام چه جویی؟»
 ۲) فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی و در این غزل می‌بینیم که شاعر از عشق فرازمینی سخن می‌گوید.

۳۲ بُوي و جوي ۰/۲۵ جناس ناقص اختلافی ۰/۲۵ یا ياد و يار ۰/۲۵ (یک مورد)

۳۳ گزینه‌ی الف ۰/۲۵

۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مورد ب در اصل رفیق و غریب قافیه شده‌اند و در مورد ب نیز بُر و کش که قافیه کردن هر دو مورد، نادرست است.

۳۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گربیان با «جان، جاودان» و «هجران، نیران» طبق قاعدة ۲ و رهگذر با «کمر، نظر» طبق همین قاعده، قافیه می‌شود.

۳۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فقط قسمت دوم نادرست است: «انوری و هم‌سیکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل بسیار کوشیدند.»

۳۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی» از ویژگی‌های ادبی و «رواج هجو در شعر» از ویژگی‌های فکری این دوره است.

۳۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
واژه‌های «نهان» و «عیان» در بیت ب و واژه‌های «زیان» و «دهان» در بیت د با واژه «هجران» هم‌قافیه هستند.
واژه‌های «جا» و «ما» در بیت ج و واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت هـ با واژه «رعنا» هم‌قافیه هستند.
توجه: واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت هـ به شکل «لیلا» و «اولا» خوانده می‌شوند.

۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت ج ذوق‌قافیتین است: «یکدیگر» و «بر» قافیه نخست و «مخوانید» و «بدانید» قافیه دوم هستند.
در بیت الف نیز «کجایی» و «آیی» با حذف حروف الحاقی طبق قاعدة یک قافیه می‌شوند.

۴۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارات صحیح:
- ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی
- تأثیرپذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
- به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی

۴۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۸۵)

۴۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال از قصیده معروف ایوان مداین خاقانی انتخاب شده است. خاقانی در این بیت و در سراسر این قصیده می‌گوید جهان به پادشاهان و بزرگان وفا نکرده است و همگی آنها به باد فنا رفته‌اند و کاخ‌هایشان بر جای مانده است. اشاره بیت به فرمان خسروپریز مبنی بر انداختن نعمان بن منذر به زیر پای فیل و کشتن اوست.
در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ نیز به ترتیب «بانگ جغدها و فاختهها که از قصر سلاطین قدیم به گوش می‌رسد»، «سنگ زدن سپهر به جمشید به معنای مردن او» و «بر باد رفتن شوکت پادشاهانی مانند خسرو و جمشید و غیره» به همین مفهوم اشاره دارند.
بیت گزینه ۱ در مورد این است که زمانه و سرنوشت اتفاقات را طوری رقم می‌کند که مجنون بر خاک تربت لیلی حاضر خواهد شد و زلیخا آبروی یوسف را خواهد ریخت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح ابیات:

بیت اول: قافیه‌ها: مینو و نیکو / نهند و دهنده («ند» در این قافیه، الحاقی است) = هم ذوقافیتین و هم دارای حروف الحاقی

بیت دوم: قافیه‌ها: آگاه و راه / نیست مصراع اول: فعل اسنادی، نیست در مصراع دوم: وجود ندارد = ذوقافیتین است و فاقد حروف الحاقی

بیت سوم: قافیه‌ها: تابد و یابد («ـ د» در این قافیه، الحاقی است) / مهی و رهی («ـ ی» در این قافیه، الحاقی است) = هم ذوقافیتین و هم دارای حروف الحاقی

بیت چهارم: قافیه بیت: راست مصراع اول: جهت راست، راست مصراع دوم: را + است / «دست»ها را نمی‌توان به عنوان قافیه دوم در نظر گرفت، زیرا در حرف روی آن‌ها، اختلاف مصوت وجود دارد و در مصراع اول، روی، حرکت دارد و در مصراع دوم، ساکن است = نه ذوقافیتین و نه دارای حروف الحاقی

بیت پنجم: قافیه بیت روحانیان و ارکانیان («یان» در این قافیه، الحاقی است) = ذوقافیتین نیست، ولی حروف الحاقی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ناصرخسرو به خطر پاییندی به اعتقادات خاص دینی از انتساب به دربارها پرهیز می‌کرد و از دربارها کناره می‌گرفت. بنابراین مورد ۳ در متن صورت سؤال غلط است.

شاعران دربار غزنویان، که در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند، عبارتند از: عنصری، فرخی و منوجهری بقیه متن کاملاً منطبق بر کتاب درسی است و هیچ نادرستی دیگری در آن دیده نمی‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت «ج» ۲ جفت قافیه وجود دارد: ایدر و گر / آراسته و خواسته در بیت «ب» هم قافیه نادرست است چرا که در واقع «گل» و «منی» با هم قافیه شده‌اند که به لحاظ قواعد قافیه، این امر اشتباه است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر چهار گزینه، بخش‌هایی از کتاب کلیله و دمنه‌اند. با توجه به صفحه ۸۵ کتاب علوم فنون ۱، تنها نکته‌ای که می‌تواند برای حل این سؤال به کار بیاید لغات عربی در متن دوره کلیله و دمنه است که از این منظر، گزینه ۲ به جواب نزدیکتر است (هرچند در این گزینه هم «مثلًاً» عربی است).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «انی» و «ینی» قافیه نمی‌شوند؛ چون در مصوّت بلند اختلاف دارند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نشان» و «دلنشان» قافیه صحیحی را تشکیل می‌دهند. حروف اصلی: «ان»

گزینه ۲: «سکونم» و «خونم» قافیه صحیحی را تشکیل می‌دهند. «م» الحاقی است و «ون» حروف اصلی قافیه است.

گزینه ۳: «کار» و «انکار» قافیه صحیحی را تشکیل می‌دهند. حروف اصلی: «ار»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متن در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ مشهود است.اما گزینه ۱ جمله‌ای به نثر ساده از گلستان سعدی در قرن هفتم است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قالب ابیات، مثنوی است؛ اما سراینده این ابیات، سعدی می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: قافیه براساس قاعدة دو است: حروف قافیه بیت اول: آب، حروف قافیه بیت دوم: وش / حرف روی بیت اول: ب، حرف روی بیت دوم: ش

گزینه ۳: مفهوم مشترک ابیات و ضربالمثل: توصیه به کم‌گویی و گزیده‌گویی

گزینه ۴: وزن بیت این گزینه و ابیات صورت سؤال، «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۲

قافیه اول: «غم» و «بِچم» با حروف مشترک «ـ م» / قافیه دوم: «گربیان» و «جوانان» با حروف مشترک «ان» نکته: «ان» را زمانی الحاقی به حساب می‌آوریم که نوع آن در هر دو کلمه یکسان باشد؛ در کلمه «گربیان»، «ان» جزو خود کلمه است و در کلمه «جوانان»، «ان» نشانه جمع است؛ بنابراین، الحاقی به حساب نمی‌آید.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تنها «بسی» و «کسی» قافیه هستند. «جوید» و «گیرد» قافیه نمی‌شوند؛ چون «ـ د» الحاقی است و باید حذف شود.

گزینه ۲: «است»: ردیف / «بردوخته» و «سوخته»: قافیه

گزینه ۳: «زشتکیش» و «پشتريش»: قافیه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژگان قافیه: بینوایی، آشنایی، بلایی / «بی» حروف الحاقی است. (طبق تبصره قافیه) / حرف اصلی

قافیه: «ا» (طبق قاعده ۱). تشریح سایر گزینه‌ها:

۵۳

گزینه ۱: واژگان قافیه: کیشم، نیشم، خویشم / «م» حرف الحاقی است (طبق تبصره قافیه) / حروف اصلی قافیه: «یش» (طبق قاعده ۲)

گزینه ۲: واژگان قافیه: جا، مأوا / فاقد حروف الحاقی (پس طبق تبصره قافیه نیست) / حرف اصلی قافیه: «ا» (طبق قاعده ۱)

گزینه ۴: واژگان قافیه: کنارم، خارم، لاله‌زارم / «م» حرف الحاقی است. (طبق تبصره قافیه) / حروف اصلی قافیه: «ار» (طبق قاعده ۲)

۵۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۵۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح قاعده و تبصره قافیه‌ها:

بیت الف: مصوت بلند او حرف اصلی است و قاعده قافیه ۱ است. (از تبصره‌ها استفاده نشده است.)

بیت ب: مرهمی و همدمنی واژه‌های قافیه هستند. مصوت بلند ای حرف الحاقی محسوب می‌شود (تبصره قافیه) و حروف اصلی قافیه ـ م می‌باشد. (قاعده ۲)

بیت ج: سر و بر واژه‌های قافیه هستند و حروف اصلی قافیه ـ ر می‌باشد (قاعده ۲) و از تبصره‌های قافیه استفاده نشده است.

بیت د: های بیان حرکه (۵) در حکم حروف الحاقی است و حرف اصلی قافیه ین می‌باشد (قاعده ۲) و تبصره مشهود است.

۵۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حروف اصلی قافیه: ـ ند

حروف اصلی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۴: ان

گزینه ۳: ان

گزینه ۲: ـ م

پاسخنامه کلیدی

۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴